

De regeling bosbijdragen, praktijkvragen en onvervulde wensen

[941]

D. SIKKEL

In antwoord op de door J. Ph. Dhont geuite praktische bezwaren en de opmerkingen over niet vervulde wensen van Ch. F. Tromp Meesters, zou ik graag het volgende willen opmerken.*)

Eenvoudigheidshalve volg ik hierbij beide artikelen op de voet.

ad. 1.

De $\pm$ 80 technische districtsambtenaren die met de uitvoering van deze regeling zijn belast, bezitten allen een duidelijke instructie over de toepassing van deze regeling. Het is zeer wel mogelijk dat zij in bepaalde gevallen over de technische uitvoering verschillend denken. Dit is een gezond verschijnsel en draagt bij tot de ontwikkeling van technische oplossingen. Over het te volgen beleid kennen zij echter maar één mening, namelijk die van de betrokken houtvester en de H.I.D. De H.I.D. geeft het beleid in de provincie aan, welk beleid aangepast is aan het centrale landelijke beleid van de Algemeen Directeur.

ad. 2.

De bijdrage moet niet worden gezien als een middel om alle tekorten te dekken. Het is slechts een tegemoetkoming in de kosten die aan instandhouding en openstelling zijn verbonden.

ad. 3.

Het Bosschap vroeg indertijd een toekenning van een jaarlijkse bijdrage van f 60 per ha aan eigenaren van bossen, die bij het Bosschap zijn geregistreerd en die voor het publiek zijn opengesteld. De open natuurterreinen in een bos zijn van essentiële betekenis voor de recreatie. Daar komt het meeste publiek en is ook het meeste toezicht nodig. Indien het mogelijk zou zijn om ook bijdragen te verlenen voor natuurterreinen behorend tot een bosbezit, dan zou dit zowel voor het publiek alsook voor de eigenaar en de natuurbescherming in meer algemene zin, een belangrijke steun betekenen.

ad. 4.

Het opgestelde bos moet voor het publiek kenbaar zijn door middel van een bord van een bepaald model (art. 5, lid 3). Bij de openstelling op grond van de Natuurschoonwet (N.S.W.) wordt een bonte verscheidenheid van borden en een vrij grote variatie in de verbodsbepalingen toegestaan. Bij de regelingen bosbijdragen is dit niet meer mogelijk. Er zijn slechts 3 modellen.

*) Ned. Bosbouw Tijdschr. 39 (9 en 10) 1967 (428-429 en 471-472).

Naar de mening van de ontwerpers van de nieuwe borden, is zowel het publiek als de bouseigenaar gebaat met deze beperking. Het is de eigenaar niet verboden om zelf ook borden te plaatsen, voorzover de gebezigde tekst niet in strijd is met het modelbord en met de in de beschikking voorgeschreven toegankelijkstelling.

ad. 5.

Indien de eigenaar niet alle verbodsbepalingen opgenomen wil zien, is hij vrij om één of meer bepalingen weg te plakken. Voor wijzigingen van de tekst is echter wel goedkeuring nodig; alleen in uitzonderingsgevallen kan dit worden toegestaan. De gestelde voorwaarden behoeven dus geenszins een vermindering te betekenen van de door het publiek tot dusver genoten vrijheden.

ad. 6.

Met de snelle conclusie dat de borden niet worden gewaardeerd omdat deze door het publiek soms worden vernield, kan ik het tot mijn spijt niet eens zijn. De vernieling geschiedt meestal alleen door de plaatselijke jeugd. De omvang van deze vernieling is zeker niet groter dan het vernielen van de nuttige verkeersborden en de veel geprezen handwijzers voor de rondwandelingen bij het Staatsbosbeheer.

Wat de slotconclusies van het artikel van Dhont betreft kan hier worden vermeld, dat van de 6 E.E.G.-landen de bouseigenaar in Nederland het hoogste subsidiebedrag per ha ontvangt. De bosbijdragen zijn niet bedoeld als een subsidie op de landschappelijke waarde van het bos, maar wel als een subsidie op de toegankelijkstelling van het bos, d.w.z. dat het publiek er in mag.

Het opschrift van het artikel van Ch. F. Tromp Meesters is in zoverre juist, dat het hier in de praktijk wel op neerkomt. Volgens art. 2 en art. 5 lid 1 is de bijdrage bedoeld als tegemoetkoming in de kosten van instandhouding en toegankelijkstelling. Terwijl deze verplichting van toegankelijkstelling in art. 5 vrij uitvoering wordt omschreven, vindt men in deze regeling geen enkele waarborg voor de instandhouding. De Minister doet, onder voorbehoud van beschikbaarheid van de nodige gelden op de Rijksbegroting, een toezegging voor een periode van maximaal 5 jaar. De eigenaar kan ieder oogenblik dat hij dit wenst, het bos sluiten en daarmee de regeling beëindigen (art. 6).

ad. 1.

Het aangevoerde bezwaar tegen de invordering met rente van de successiebelasting binnen een periode van 25 jaar op grond van de Natuurschoonwet 1928, valt in feite buiten het bestek van een artikel over de regeling bosbijdragen. Het lijkt mij niet gewenst hierover thans een standpunt in te nemen. De terugbetalingsregeling moet worden gezien in het totale kader van belastingfaciliteiten die de N.S.W. 1928 biedt.

ad. 2.

In art. 5 lid 1 is sprake van bijzondere voorwaarden die door de eigenaar met betrekking tot het gedrag van het publiek aan de toegankelijkstelling kunnen worden verbonden (niet „gebonden”, zoals men ten onrechte uit het artikel van T. M. zou kunnen lezen). De eigenaar heeft geen recht om op openbare wegen een bord te plaatsen. Dit kan hij alleen doen buiten de openbare weg in zijn bos of op de zogenaamde eigen wegen.

De extra uitgaven die de eigenaar moet doen voor controle en onderhoud als gevolg van de openstelling voor het publiek, kunnen geheel of wel gedeeltelijk worden bestreden uit de verkregen subsidie. Het is een vrijwillige regeling. Men kan moeilijk stellen dat aan de bouseigenaar iets wordt onthouden indien hij zich niet aan de algemeen geldende normen van toegankelijkstelling wil onderwerpen en derhalve geen gebruik wil maken van deze regeling.

Het is een misvatting te menen dat op grond van de N.S.W. 1928 een beperkte toegankelijkheid mogelijk is. De wet kent slechts landgoederen die opengesteld zijn of die gesloten zijn. De openstelling op kaarten wordt gerekend als opengesteld. De uitgifte van kaarten heeft slechts tot doel een betere controle en bewaking van het landgoed mogelijk te maken.

Het is onvermijdelijk dat er kritiek komt op deze regelingen. Deze beide regelingen zijn een compromis tussen de belangen van de bouseigenaar en de belangen van het publiek. Het Staatsbosbeheer is belast met de uitvoering van deze regelingen. Bij de behandeling van de aanvragen is het beleid er op gericht de belangen van beide groepen zo goed mogelijk te behartigen. Met het plaatsen van een betrekkelijk klein aantal modelborden en een goed door-dachte zonering, zijn zowel de belangen van de bouseigenaar als van het publiek gediend.

Is de regeling goed aangeslagen bij de bouseigenaren? De hiernavolgende cijfers spreken hierin een duidelijke taal.

De regeling dateert van 1 augustus 1966. Tot dusver werden ongeveer 8.000 modelborden geplaatst. De oppervlakte bos die op grond van beide regelingen werd opengesteld bedraagt thans bijna 107.000 ha.

	1966		1967	
	oppervlakte	bedrag/jaar	oppervlakte	bedrag/jaar
Openbare lichamen	28.420 ha	f 201.019	± 38.700 ha	± f 1.366.000
Particulieren	53.807 ha	f 432.164	± 68.000 ha	± f 2.335.000
Totaal	82.227 ha	f 633.183	± 106.700 ha	± f 3.701.000